

Valtion tutkimusrahoitushakuohje vuodelle 2022

Tyksin erityisvastuualueen (erva) tutkimustoimikunnan hakuohjeet vuoden 2022 valtion yliopistotasaisen tutkimuksen tutkimusrahoitukseen

1. Yleistä

Tyksin erityisvastuualueen vuoden 2022 valtion tutkimusrahoitus jaetaan terveydenhuoltolain mukaisesti yliopistotasaisen terveyden tutkimuksen tutkimushankkeille kilpailutettuna rahoituksena.

Yliopistotasaisen terveyden tutkimuksen **tavoitteena** on

1. edistää väestön terveyttä ja hyvinvointia terveydenhuollon palvelujärjestelmässä tehtävän korkeatasoisen ja vaikuttavan terveyden tutkimuksen kautta
2. edistää terveydenhuollon laatua ja potilasturvallisuutta
3. tuottaa uutta tietoa sekä huolehtia sen levittämisestä ja hyödyntämisestä terveydenhuollossa ja muualla yhteiskunnassa.

STM:n asetuksen mukaiset yliopistotasaisen terveyden tutkimuksen **painoalueet** vuosina 2020 -2023:

- 1) tulevaisuuden dataintensiiviset tutkimusmenetelmät terveydenhuollon käyttöön;
- 2) kliininen ja translationaalinen terveystieteellinen tutkimus ja tutkijan urapolun tukeminen;
- 3) terveyseroja kaventavan palvelujärjestelmän kehittämistä tukeva tutkimus.

2. Hakija

Rahoituksen hakijoina voivat olla Tyksin erityisvastuualueen terveydenhuollon toimintayksikköä ylläpitävä kunta, kuntayhtymä, valtion mielisairaala tai sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön asetuksella säädetty palvelujen tuottaja (Terveydenhuoltolaki, 1326/2010 ja STM:n asetus lääkäri- ja hammaslääkärikoulutuksen korvauksiin ja yliopistotasaisen terveyden tutkimuksen rahoitukseen oikeutetuista palvelujen tuottajista, 1125/2013). Yksittäinen tutkija tai tutkimusryhmä toimittaa sähköisesti hakemuksensa

VSSH:n sähköisen asiointin kautta. Esimiehen nimi ja sähköpostiosoite tulee ilmoittaa hakemuksessa (tieto tutkimusrahoituksen myöntämisestä ilmoitetaan myös tähän osoitteeseen). Hankkeella voi olla vain yksi vastuullinen johtaja, jonka yhteys taustaorganisaatioon pitää ilmetä hakemuksesta.

Lääkevalmisteen myyntiluvan hakemiseen liittyvää tutkimusta tai laitetutkimusta varten ei voida käyttää valtion tutkimusrahoitusta.

3. Rahoitushakemus

Varttuneet ja post doc -tutkijat hakevat hankerahoitusta

- **hakulomakkeella A** (uusi hakemus tai jatkohakemus hankkeelle, jolle ei ole myönnetty ehdollista rahoitusta vuodelle 2022)

Hankkeiden vastuulliset johtajat hakevat heille myönnettyä ehdollista rahoitusta (vuodelle 2022) selvittämällä hankkeen edistymistä

- **ennakkopäätöksen saaneiden B-hakulomakkeella**

Huom! B-hakulomakkeen jättäminen on edellytys rahoituksen saamiselle ja hakemuksen jättöaika on sama kuin uusillakin hakemuksilla.

Tohtorin tutkintoa suorittavat käyttävät

- **hakulomaketta C**

Tohtorin tutkintoa varten rahoitusta myönnetään vuodeksi kerrallaan ja enintään **neljän vuoden** ajan. Ennen vuotta 2022 väitelleen/väittelevän hakemusta ei toimiteta arvioitavaksi.

Väitöskirjatyötä aloittelevien tukemiseksi tällä kierroksella jaetaan 4 x 1 kk tuki peruskriteerit täyttävillä hakijoilla, joilla ei vielä ole näyttöä tutkimustoiminnasta (3 kliinisen tutkimuksen, 1 palvelujärjestelmätutkimuksen puolelta).

Lomakkeet A ja C ovat hakemusryhmäkohtaisia (kliininen tai palvelujärjestelmä- ja vaikuttavuustutkimus).

Konsortioita haetaan kohdan 5. ohjeiden mukaisesti.

50/50-tutkijavakansseihin haetaan vapaamuotoisella hakemuksella (ks. kohta 6).

Kultakin päähakijalta hyväksytään vain yksi hakemus. Yhteishakemukset sallitaan eli tutkija voi olla mukana muussakin hankkeessa, mutta päähakijana vain yhdessä.

Mikäli hakijalla on sekä hankehakemus (joko uusi hakemus tai väliraportti) että tutkijavakanssihakemus, rahoitusta on mahdollista saada vain toisesta ryhmästä.

Ellei hakija itse työskentele Tyksin erityisvastuualueella, hänen on annettava selvitys, että ainakin yhtenä tutkimuksen tekopaikkana on ervan paikkakunta, jolloin julkaisupisteet tulevat erityisvastuualueelle. Kytöksen erityisvastuualueeseen on perustuttava nykytilanteeseen.

Yksi päähakija voi hakea valtion tutkimusrahoitusta vain yhdestä hakemusryhmästä, joko kliinisen tutkimuksen tai palvelujärjestelmä- ja vaikuttavuustutkimuksen ryhmästä.

Virheelliseen ryhmään sijoitettua tutkimushakemusta ei voi myöhemmin siirtää.

Palvelujärjestelmä- ja vaikuttavuuskategoriasta hakevan tulee tutkimussuunnitelmassaan osoittaa, miten hän aikoo tutkimuksessaan arvioida tuloksellisuutta ja vaikuttavuutta, ja miten niitä arvioidaan myös potilaan kannalta asetuksen potilasnäkökulma huomioiden. Tässä haussa on varattu rahaa myös perusterveydenhuollosta lähtöisin oleville hankkeille.

Hakuohjeista ja lomakkeiden täyttöohjeista poikkeaminen voi johtaa hankkeen arvioimatta jättämiseen. Puutteellisesti täytetty hakemus tulkitaan hakijalle epäedullisesti.

4. Rahoitussuunnitelma

A-lomakkeen pakollinen liite, löytyy tältä sivulta nimellä [Rahoitussuunnitelma](#)

Rahoitusta voidaan käyttää mm. tutkimuksen henkilöstö-, laite- ja materiaalikuluihin sekä myös ulkomaisiin tutkimusperiodeihin. Palveluyksiköistä ostettavien tutkimusten (kuvantaminen, laboratorio jne.) kustannukset on arvioitava mahdollisimman tarkkaan.

Varttuneiden ja post doc -tutkijoiden kohdalla haettava rahoitus voi olla 10.000 - 60.000 €/v (ilman yleiskustannusosuutta). Haettavaan summaan rahoitussuunnitelma-Excel sisällyttää yleiskustannuserän automaattisesti, jolla katetaan erityisvastuualueen tutkimuksen keskitettyjen tukitoimien kustannuksia.

Tutkimuksen rahoitussuunnitelma on tehtävä mahdollisimman realistisesti. Talousarvio suhteessa tutkimuksen toteutukseen ja tavoitteisiin on yksi arviointikriteeri. Mikäli arvioijat pitävät hakemusta ylimitoitettuna, pisteytystä vähennetään yhdellä pisteellä.

Haettaessa rahoitusta palkkaan käytetään tutkijoiden henkilökohtaisina palkkoina hakijaorganisaatioon palvelussuhteessa olevan omaa palkkaa + 26 % sivukuluja. Mikäli hankkeeseen palkataan organisaation ulkopuolisia tutkijoita, käytetään enintään seuraavia palkkasummia:

Dosentti: $4.500 \text{ €} + 40 \% = 6.300 \text{ €}$

Väitellyt (erik.lääk./muu amm. jatkokoulutus): $4.000 \text{ €} + 40 \% = 5.600 \text{ €}$

Ei-väitellyt (ylempi korkeakoulututkinto): $3.200 \text{ €} + 40 \% = 4.480 \text{ €}$

Ostettavat palvelut ilmoitetaan voimassa olevan palveluhinnaston mukaisina.

Hankerahan jaossa voidaan ottaa huomioon hakijalle aiemmin myönnetyt tuet ja 31.8.2021 käyttämättä oleva valtion tutkimusrahoitus.

5. Konsortiot

Haettavaksi julistetaan määrärahoja tutkimuskonsortioiden tukemiseksi enintään kolmeksi vuodeksi. Sama konsortioyhmä voi saada rahoitusta korkeintaan kahdeksi kolmen vuoden jaksoksi.

Konsortioiksi tässä yhteydessä katsotaan

- Tyksin erityisvastuualueen sisäiset tutkimusryhmien konsortiot
- kansalliset tutkimuskonsortiot, joissa päättökija toimii erityisvastuualueella
- merkittävä osallistuminen kansainvälisiin tutkimuskonsortioihin

Rahoitusta haetaan englanninkielisellä tutkimussuunnitelmalla.

1. Suunnitelman laatimiseksi haettava tuki (lähtökohtaisesti hakijan normaali palkka sivukuluineen)
2. Hankkeen nimi ja selvitys mihin kolmesta STM:n painoalueesta hanke liittyy
3. Hankkeen vastuullinen johtaja, toimipaikka ja CV viiden vuoden julkaisuluetteloineen ja korostettuna tämän hankkeen kannalta tärkeät 10

- julkaisua Jufo-arvoineen, päättäjän H-indeksi (Web of Science-tietokannan mukaan, all databases)
4. Hankkeeseen mukaan suunnitellut tutkimusryhmät ja niiden vetäjien lyhyet CV:t (max 2 sivua) ja tämän hankkeen kannalta 10 tärkeintä julkaisua Jufo-pisteineen
  5. Kuvaus tutkimussuunnitelmasta
    - lyhennelmä (250 sanaa)
    - tausta
    - tavoitteet ja tutkimushypoteesit
    - aineisto ja menetelmät
    - aikataulu
    - rahoitussuunnitelma (mukaan lukien ulkopuolinen koti- ja ulkomainen rahoitus)
    - maininta tutkimusluvasta ja eettisen toimikunnan lausunnosta (mikäli lausunto on tarpeen)
  6. Koko konsortion tavoitteet lyhyesti, tarkemmin oman osuuden tavoitteet (rahoitusta voidaan myöntää vain hakijan omalle konsortio-osuudelle)
  7. Mitä hyötyä diagnostiikalle, hoidon vaikuttavuudelle, kuntoutukselle tai palvelujärjestelmälle tutkimushankkeen tuloksista parhaimmillaan voi olla.

6. 50/50 tutkijavakanssit

Tyksin erityisvastuualueen toimintayksiköissä työskenteleville yliopistotasosta terveyden tutkimusta tekeville tutkijoille. Toimessa tutkija työskentelee lähtökohtaisesti 50 % tutkijana (rahoitus valtion tutkimusrahoituksesta) ja 50 % omassa virassaan/toimessaan (rahoitus omasta yksiköstä). Toimien palkkauksessa noudatetaan hakijan kliinisen työn vakanssin mukaista palkkausta. Tutkijan toimien tulee liittyä johonkin Tyksin erityisvastuualueen tutkimushankkeeseen. Toimet ovat kestoltaan 2-6 kk.

Tutkijan vakansseja haetaan vapaamuotoisella hakemuksella, johon liitetään hakijan CV tai ansioluettelo, julkaisuluettelo vuosien 2017 - 2021 tieteellisestä tuotoksesta, selvitys aikaisemmista apurahoista 5 viimeisen vuoden ajalta, tutkimussuunnitelma, jossa tuodaan esille myös se, mitä tutkija tutkijakauden aikana suunnittelee tekevänsä (yhteensä max 5 sivua) ja maininta, mihin tutkimus-hankkeeseen toimi liittyy sekä yksikön esimiehen puolta mahdollisesta toimen vastaanottamisesta ja peruspalkka lisineen, ilman

päivystyskorvauksia. Liitteet toimitetaan yhtenä tiedostona. Tutkijan tulee olla Tyksin erityisvastuualueen valtion tutkimusrahoituskelpoisen yksikön palveluksessa.

7. Tutkijatunniste ORCID

ORCID Inc. ([Orcid](#)) on riippumaton ja voittoa tavoittelematon organisaatio, joka on rekisteröity Yhdysvaltoihin. Vuonna 2012 avatun kansainvälisen ORCID-tutkijatunnistejärjestelmän tavoitteena on parantaa tutkijan näkyvyyttä ja helpottaa tutkijan tietojen automaattista siirtämistä järjestelmien välillä.

Turun yliopisto ja Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri ovat liittyneet kansalliseen ORCID-konsortioon. Kansallisen tason yhteistyön tavoitteena on lisätä ORCID-tutkijatunnistejärjestelmän tunnettuutta ja edistää sen käyttöönottoa tutkijalle tarjottavissa sähköisissä palveluissa. Tavoitteena on myös tunnistaa ORCID-tunnisteen hyötyjä sekä sujuvoittaa tietovirtoja ja vähentää ajan mittaan manuaalista työtä sekä parantaa tutkimustuotosten näkyvyyttä. Lisätietoa: [Tutkijatunniste](#)

8. Hakulomakkeiden lähetys

Yksittäinen tutkija tai tutkimusryhmä toimittaa hakemuksensa sähköisesti VSSHP:n sähköisen asioinnin kautta. Lista organisaation hakemuksiin liittyvistä osahakemuksista lähetetään kunkin organisaation johtajaylilääkärille hyväksyttäväksi ja allekirjoitettavaksi hakuajan päättymisen jälkeen.

Hakemuksen tekeminen sähköisen asioinnin kautta: [VSSHP VTR -hakulinkki](#)

Ohje: Hakemuksen tekeminen sähköisen asioinnin kautta [Hakemuksen tekeminen sähköisen asioinnin kautta](#)

Hakuaika päättyy maanantaina 6.9.2021 kello 15.45. Myöhästyneitä hakemuksia ei käsitellä.

Lisätietoja hakemusten asiasisältöön liittyen antavat työryhmien puheenjohtajat tutkimusylilääkäri Päivi Rautava, puh. 050 300 5846, professori Helena Leino-Kilpi, puh. 050 342 4384 ja professori Matti Laato, puh 02 313 0000.

9. Tutkimushankkeiden arviointi

Lääketieteen ja muun terveystieteen asiantuntijoista koostuvat hanketyöryhmät arvioivat hakemukset. Hanketyöryhmien jäsenten hakemukset sekä konsortiohakemukset lähetetään lisäksi ulkopuoliseen arviointiin.

Arvioinnissa hakijat jaetaan ryhmiin:

- Varttuneet tutkijat (dosentit kuuluvat tähän ryhmään, vaikka väitöskirjan jälkeistä tutkimusta vähemmän kuin 10 vuotta)
- Post doc – tutkijat (= enintään 10 vuotta aktiivista väitöskirjan jälkeistä tutkimusta)
- Tohtorin tutkintoa suorittavat (väitöskirjatyöntekijät)

Arvioinnin peruseriaatteista

Tavoitteet ja tutkimushypoteesit (enintään 10 pistettä): Tutkimus perustuu alkuperäisideaan, joka on looginen sekä lääke- ja terveystieteellisesti mielekäs.

Tutkimussuunnitelmassa on selkeä kysymyksenasettelu, hyvä tieteellinen pohdinta ja kriittinen valintaprosessi sekä soveltuvat menetelmät ja aineisto. Tutkimusasetelma on hyvin suunniteltu, ja se pystyy vastaamaan tutkimuskysymyksiin.

Terveyspalvelujärjestelmään kohdistuvassa tutkimuksessa on selkeä tavoiteasettelu, jonka avulla kehittäminen on loogisesti mahdollista.

Toteutus (enintään 10 pistettä): Tutkimus tulee suurella todennäköisyydellä ja ripeästi toteutetuksi. Käytetyt menetelmät ovat ansiokkaita ja hankkeen kannalta relevantteja.

Tuotos-panos – suhde (enintään 8 pistettä): Tuotoksena useita hyviä julkaisuja (enintään 4 p.) ja huomattava merkitys palvelujärjestelmien tai hoitokäytäntöjen kehittämisen kannalta (enintään 4 p.).

Tutkijan itsensä saama muu rahoitus (enintään 3 pistettä). Muun rahoituksen katsotaan kuvastavan ryhmän vakautta ja kilpailukykyä.

Hakija (enintään 6 pistettä): Koulutus sekä tieteellinen meritoituminen esim. julkaisut ja muut erityisansiot kuten laadukas tutkijakoulutus sekä merkittävät tutkimusyhteistyöt sekä tutkijan H-indeksi (Web of Science, all databases).

Tutkijakoulutus hankkeen osana sekä hakijan panos väitöskirjojen ohjaajana ja koulutuksen antajana (enintään 3 pistettä).

Tohtorin tutkintoa suorittavan arviointi (enintään 9 pistettä): Suoritetusta teoriakoulutuksesta pisteitä enintään 2, julkaisuista enintään 4, saadusta rahoituksesta (apurahat muualta) enintään 3. Pisteiden perusteella ratkaistaan tukikuukausien määrä (1-3 kk).

Huomiota kiinnitetään myös hakemuksen laatuun (esim. selkeys ja kysymyksenasettelu).

10. Päätös

Rahoituspäätös voidaan tehdä 1-3 vuodelle (tohtorin tutkintoa suorittaville ja 50/50-tutkijoille vain vuodelle 2022). Päätösvuotta seuraavan rahoituskauden myönnöt ovat ehdollisia, edellyttäen valtion tutkimusrahoitusjärjestelmän jatkumista sekä tutkijan selvitystä hankkeen edistymisestä ja vuosisuunnitelmasta. Hankeraha on käytettävissä myöntövuoden ja sitä seuraavan vuoden.

Rahoituspäätökset tekee erityisvastuualueen tutkimustoimikunta hanketyöryhmien arvioinnin perusteella. Kooste hakijoitten saamista pisteistä ja rahoituksen saaneiden pisteraja toimitetaan (pyydettyäessä) palautteena VSSHP:ssä tutkimusvastaaville ja muissa hakijaorganisaatioissa yhteishakemuksen allekirjoittajalle.